

Skjema for avveining av områders betydning for vern og betydning for tømmertilgangen

(Navn på område)

Tabell 1 Nøkkeldata for området

Navn på område	Vestfjorddalen og Øverland NR utvidelse				
Totalt areal	1296 dekar	Produktivt skogareal	927 dekar	Totalt skogareal	1075 dekar
Fylke	Telemark				
Kommune	Tinn				
Eierform	Privat				

Skogdata er levert av NORSKOG. Totalt areal omfatter både vestlig og østlig (gnr./bnr. 129/1) tilbudsområde.

Formål

Avveiningen skal sikre at skogvernet bidrar effektivt til å oppfylle de nasjonale målene for naturmangfold, samtidig som vernet gjennomføres på en slik måte at det får minst mulig konsekvenser for skog- og trenæringen.

Betydning for skogvernet

Tabell 2 Oppsummering - verneforslaget sin betydning for skogvernet

Verbal oppsummering og vurdering
<p><u>Østlig tilbudsområde</u></p> <p>Kun det østlige tilbudsområdet, gnr./bnr. 129/1 skal avveies, men naturverdien av området er vurdert separat og samlet for begge tilbudsområdene.</p> <p>Østlig tilbudsområde innehar tilsvarende verneverdier som eksisterende Øverland naturreservat hvor rik blandingskog i sørboreal sone strekker seg videre inn i nedre del av lia. Eldre skog dominerer i tilbudsområdet, og det finnes mye død ved av gran, borealt løv og stedvis hassel. Krevende vedboende sopp på gran som rosenkjuke (NT), granrustkjuke og bølgekjuke er påvist, og det er et godt potensial for flere rødlistede arter. I nedre del av lia inngår lågurtbarskog (VU). Området vurderes isolert til <u>regional verneverdi (**)</u>.</p> <p><u>Begge tilbudsområder</u></p> <p>Det totale verneforslaget omfatter en bratt sørvendt lise innenfor sørboreal, mellomboreal og nordboreal sone, dominert av eldre skog. Nedre deler av lia har tydelig preg av tidligere beitepåvirkning bl.a. spor av gjengrodd tresatt kulturmark (gamle bjørkehager). Området ligger i hovedsak på 320-650 m.o.h.</p> <p>Øvre deler av lia domineres av høyereliggende (mellomboreal-nordboreal) barskog. Oppover i lia inngår økende innslag av fattigere vegetasjonstyper med bærlyng og blåbærskog. Her</p>

finnes mye fersk død ved av gran og furu, noe bjørk. Gamle furu finnes spredt, flere med brannspor.

De største verneverdiene ligger i nedre halvdel av lisisiden. Her dominerer varmekjær sørboreal gran-blandingsskog med ulike utforminger av svak lågurtskog og lågurtskog. Rik lågurtskog med myske, kranskonvall, trollbær og blåveis inngår også flere steder. Her finnes svært mye død ved av gran, borealt løv (mest osp, bjørk og gråor) og hassel.

Det er en overvekt av skog på midlere og høye boniteter. Området har større partier med grov bjørk og ospeskog, samt innslag av hassel og rogn med svært rike forekomster av pelsblæremose (VU) som er ansvarsart. Ansvarsarten huldregras (NT) forekommer også innenfor området. Det er flere soleksponerte svaberg og rasmark i området og det er kartlagt individer og leveområder for apollosommerfugl både i tilbudsområdet og i eksisterende Vestfjorddalen naturreservat. I området inngår også de rødlistede naturtypene frisk rik edelløvsog (NT), lågurtbarskog (VU) og lågurtedelløvsog (VU). I øvre deler av lia er det granskog og spredte eldre furuer med brannspor.

Samlet vurderes verneforslaget (vestlig og østlig tilbudsområde) til å være et nasjonalt viktig skogområde ***.

Samlet oppfyller området totalt mangler knyttet til:

- Deler av areal i sørboreal vegetasjonssone
- Noe areal i lavereliggende områder
- Overvekt av middels og høye boniteter jf. tabell 2
- Edelløvsog, rik blandingsskog, gammel blandingsløvsog og gråor-heggeskog
- Flere dødvedrike områder, både liggende og stående død ved
- Gamle trær av flere arter registrert i området (særlig bjørk og osp)
- Rike vegetasjonstyper
- Eldre skog dominerer
- Forekomster av rik edelløvsog
- Rødlista naturtyper; lågurtbarskog (VU), frisk rik edelløvsog (VU), lågurtedelløvsog (VU)
- 13 rødlistearter; 1 (EN), 3 (VU), 9 (NT). Kartlegger oppgir potensial for langt flere rødlistearter
- Ansvarsarter; huldregras og pelsblæremose

De generelle manglene på sentrale Østlandet er fortsatt store. Vernet areal av produktiv skog i Tinn kommune per juni 2023 er 4,99%. Verneforslaget vurderes samlet å ligge høyt på mangelinndekning.

Referanse: Skoganalyse, naturbase, artsdatabanken

Verneverdi	*** Nasjonalt viktig	Truete naturtyper	Lågurtbarskog (VU), frisk rik edellauvskog (VU), lågurtedelløvs- skog (VU)
Mangelinndekning	Høy	Restaureringspotensial for truet natur.	Ikke relevant
Betydning for økologisk nettverk	Minst middels. Området ligger inntil Vestfjorddalen naturreservat og Øverland naturreservat og under 1,5 km fra Glupen naturreservat	Kan manglene dekkes annet sted, med mindre skogbruksmessig betydning	Ikke relevant
Truete arter	Alm (EN), pelsblæremose (VU), klengekjuke (VU), mørk brannstubb- lav (VU), svart- sonekjuke (NT), broddsoppsnyl- tekjuke (NT), rosenkjuke (NT), rynkeskinn (NT), ospehvitkjuke (NT), flekkehvite- kjuke (NT), huldregras (NT), tretåspett (NT), apollosommer- fugl (NT).		
Konklusjon		Har betydning	
<p>Det totale området fyller en del mangler og har betydning for å nå målene for skogvernet. Området oppfyller flere regionale mangler i skogvernet, i første rekke edelløvs- og rik blandings- og gammel blandingsløvs- og gråor-heggeskog. Området har mye gammel skog på høyere boniteter, med liggende og stående død ved, samt forekomster av rødliste naturtyper og arter (nær trua og trua natur). Området har høy mangeloppfyllelse på vernemangler og er vurdert nasjonalt verneverdig (***). Området plasseres i V1.</p>			

Betydning for skog- og trenæringen

Tabell 3 Oppsummering – verneforslaget sin betydning for skog- og trenæringen. Oppsummeringen baseres på opplysninger som framkommer for den skogfaglige malen som ble utarbeidet i deloppdrag 1

Verbal oppsummering og vurdering:		
<p>Volumproduksjon, gitt samme forutsetninger som tilbudt område, i Tinn kommune tilsier at området kan få betydning for skog- og trenæring på lokalnivå. Gjennomsnittlig årlig avvirkning i Tinn siste 5 år er 39 643 m³. Til sammenligning er stående volumet i hogstklasse IV og V i tilbudte området ca. 1 843 m³.</p> <p>På regionnivå (Telemark fylke), viser tall på stående volum over 30m³/daa i foreslått verneareal, at det ligger over hva som er gjennomsnittet i fylket -26 m³/daa. Området har høy produktivitet. Tilbudt område vil ha noe betydning for skog- trenæring på regionnivå.</p> <p>Terrenget i området vurderes til utfordrende for Tinn kommune. Området er driftsmessig oppstykket grunnet terrengmessige forhold. På store deler av arealet vil det være nødvendig med taubanedrift, noe som øker driftskostnadene og reduserer lønnsomheten per i dag. Nedre delen ligger i faresonen for ras, fjellskred. Det betyr en må vise forsiktighet med veibygging og taubane. Arronderingen vurderes til utfordrende for skogbruket.</p> <p>Vår vurdering er at på tilbudt område vil vern kunne ikke få negative konsekvenser for fremtidig tømmertilgang. Tilbudsområdet vurderes til S7- skogarealer som har mindre betydning for avvirkning og tømmertilgang lokalt eller regionalt. Vern av arealet vil ikke hindre tilgang til bakenforliggende områder.</p> <p>Ut fra bonitet, stående volum, veidekning og driftsforhold vurderes tilbudsområdet til S7.</p>		
Tømmertilgang - Tallmessig beskrivelse	Areal	Kubikkmasse
Gruppe S1-S3 Har betydning		
Gruppe S4-S6 Kan få betydning		
Gruppe S7 Har mindre betydning	53	1843

Områdets betydning for skogvernet og for skog- og trenæringen

Tabell 4 Områdets betydning for skogvernet og for tømmertilgangen.

Betydning for vern	Har	V1	V1S7	V1S6	V1S5	V1S4	V1S3	V1S2	V1S1
		V2	V2S7	V2S6	V2S5	V2S4	V2S3	V2S2	V2S1
		V3	V3S7	V3S6	V3S5	V3S4	V3S3	V3S2	V3S1
	Kan få	V4	V4S7	V4S6	V4S5	V4S4	V4S3	V4S2	V4S1
		V5	V5S7	V5S6	V5S5	V5S4	V5S3	V5S2	V5S1
		V6	V6S7	V6S6	V6S5	V6S4	V6S3	V6S2	V6S1
	Har mindre	V7	V7S7	V7S6	V7S5	V7S4	V7S3	V7S2	V7S1
		S7	S6	S5	S4	S3	S2	S1	
		Har mindre	Kan få			Har			
		Betydning for tømmertilgangen							

Avveining

Tabell 5 Avveining mellom hensynet til skogvern og hensynet til skog- og trenæringen

Konklusjon
Vern gis prioritet
Ingen arealreduksjon
Verne- og skogbruksinteressene er sammenfattet i tråd med den nye skogvernrutinen som har blitt gjort gjeldene fra 1. februar 2022. Statsforvalterens miljøavdeling og landbruksavdeling har gjort en vurdering av henholdsvis områdets betydning for vern og for tømmertilgangen. Ut fra dette er begge vurderingene plassert i matrisen som angir om området skal gå til vern, eller prioriteres for skogbruk. Med bakgrunn i ovenstående vurderinger havner området i V1S7 . Statsforvalterens miljøavdeling og landbruksavdeling har sammen konkludert med at området bør prioriteres for vern.